

Малиновська Є.С., студентка, Радіонова Н.Й., к.е.н, доцент
Київський національний університет технологій та дизайну

ОБЛІКОВО-ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ТОВАРНИМИ ЗАПАСАМИ ТОРГІВЕЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ

У даний час розвиток торгівлі став відчутним чинником конкуренції у сфері товарного обігу і здійснює суттєвий вплив на колективну і приватну форми власності. Товарні операції для торговельного підприємства є основною статтею оборотних коштів, за рахунок яких у процес торговельної діяльності (обороту) підприємство отримує прибутки, які є метою та основою життєдіяльності будь-якого підприємства, тому оперативний та достовірний їх облік на підприємстві є також невід'ємною частиною управління підприємством, без якого неможливе досягнення цілей підприємства [1].

Від достовірності, об'єктивності та повноти відображення в бухгалтерському обліку й звітності господарських операцій, пов'язаних із рухом товарів залежить правильність визначення, а також правдивість і неупередженість усіх суттєвих для користувачів показників, які характеризують результати господарської діяльності та реальний фінансовий стан підприємства торговельного підприємства.

Аналізуючи визначення товарів, які надають науковці в літературних джерелах, його можна обґрунтувати наступним чином: *товарні запаси* – це товари, які очікують моменту реалізації. Вони формуються з метою безперервної реалізації товарів на випадок збоїв у процесі постачання і постійного оновлення [3].

До організації та ведення торговельної діяльності ставиться ряд специфічних вимог. Зокрема особливості торговельної діяльності зумовлюють специфіку організації бухгалтерського обліку товарів в торгівлі: облік товарів у роздрібній торгівлі ведеться у вартісному вираженні за цінами продажу;

торговельна націнка у роздрібній торгівлі включає суму податку на додану вартість, сплачену постачальнику, власну торговельну націнку підприємства торгівлі та ПДВ на суму цієї торговельної націнки; облік торговельних націнок ведеться на окремому регулюючому субрахунку 285 «Торгова націнка»; у балансі торгового підприємства залишок товарів відображають за собівартістю придбання (без суми торгової націнки) з урахуванням транспортнозаготівельних витрат, тому сальдо рахунка 28 «Товари» показують згорнутим; транспортно-заготівельні витрати (ТЗВ) включають до собівартості придбаних товарів, тому їх обліковують на рахунку 28 «Товари» або безпосередньо у вартості придбаного товару; у галузі оптової та роздрібною торгівлі відсутній процес виробництва, а у громадському харчуванні він досить специфічний, що зумовлює ряд особливостей в організації обліку цієї стадії кругообігу засобів торгово-виробничого підприємства та ін.

Перелічені особливості впливають на організацію і методику ведення бухгалтерського обліку та визначення фінансових результатів торговельної діяльності [4].

Внутрішній контроль виступає саме тим забезпеченням, яке необхідне для досягнення поставленої мети, що дозволяє здійснювати контроль за майном, а також за ефективністю його використання. Внутрішній контроль товарних запасів проводиться фінансово-економічними службами підприємства, окремими аудиторами і консультантами, його результати використовуються для планування, контролю і прогнозування фінансового стану підприємства.

На нашу думку, основними проблемами обліку товарів на торговельних підприємствах є:

– нераціональність ведення торговельних націнок на субрахунку 285 (доцільно ввести синтетичний рахунок 29 «Торгова націнка», на якому буде обліковуватись торговельна націнка роздрібних та оптових торговельних підприємств);

– потребує впорядкування бухгалтерський облік операцій з продажу товарів з можливістю аналітичної й синтетичної деталізації для раціональної організації їх контролю та прийняття обґрунтованих управлінських рішень (доцільно введення рахунків третього порядку до рахунків 702 «Дохід від реалізації товарів» і 704 «Вирахування з доходу»);

– відсутність служби внутрішнього контролю на торгівельних підприємствах.

Література

1. Савчук П.Л. Методика контролю товарних запасів на підприємствах// Бухгалтерський облік і аудит. – 2015. - № 6. – с. 46-50.
2. Панібратова С.В. Організація та методика внутрішньогосподарського контролю використання запасів на торгівельних підприємствах // Вісник ЖДТУ. – 2018. - № 3(53). – с. 152-154.
3. Пух Л.О. Удосконалення обліку, аналіз та контроль ефективного використання запасів підприємства / Л.О. Пух // Финансовые рынки и ценные бумаги. – 2019. – № 19. – с. 14-16.
4. Пархоменко В.М. Інвентаризація як інструмент достовірності фінансової звітності [Текст] / Бухгалтерський облік і аудит. – 2017. - № 1. – С. 32-36.
5. Управління витратами промислового підприємства в ринкових умовах: теорія, методологія, практика: монографія / Н. Й. Радіонова. –К. : КНУТД, 2019.- 405 с.
6. Security of organizational changes via operational integration: ensuring methodology / S. Drobyazko, O. Potyshniak, N. Radionova, S. Paranytsia, Y. Nehoda // Journal of Security and Sustainability Issues. – 2019. – Vol. 9, №1. – P. 1595-1612.